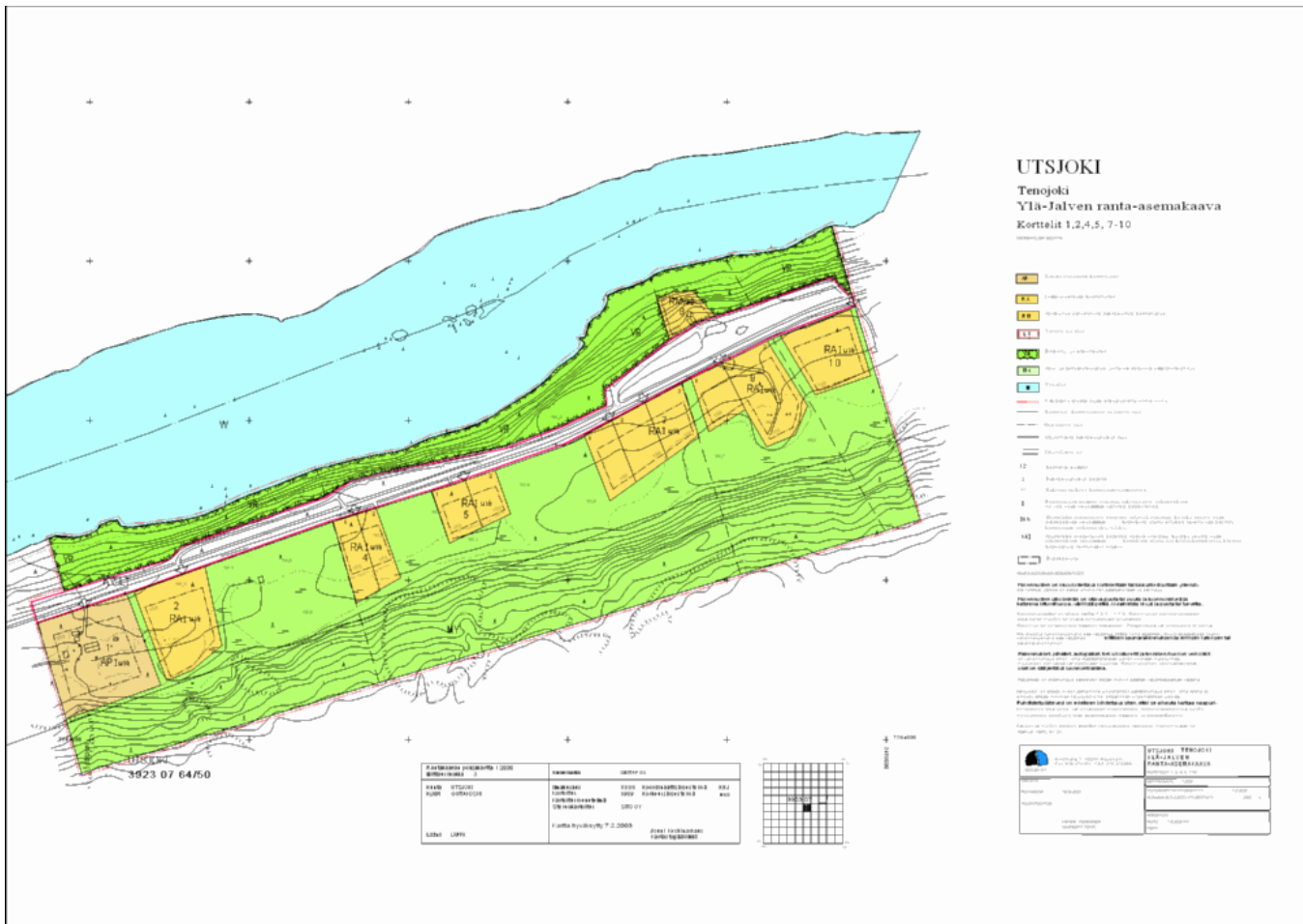

UTSJOKI

**OUTAKOSKEN MAAREKISTERIKYLÄN TILOJEN
RN:OT 40:11, 40:12 JA 40:13
TENON YLÄ-JALVEN RANTA-ASEMAKAAVA**

**UTSJOKI
TENON YLÄ-JALVEN
RANTA-ASEMAKAAVAN SELOSTUS**

Sisällysluettelo

1.	Perus- ja tunnistetiedot	
	1.1 Tunnistetiedot	2
	1.2 Ranta-asemakaavan sijainti	2-3
2.	Tiivistelmä	
	2.1 Kaavaprosessin vaiheet	4
	2.2 Ranta-asemakaava	4
3.	Lähtökohdat	
	3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista	4-6
	3.2 Suunnittelutilanne	
	3.2.1 Maakuntakaava	6
	3.2.2 Yleiskaava	6
	3.2.3 Ranta-asemakaava	6
4.	Ranta-asemakaavan laatimisen vaiheet	
	4.1 Ranta-asemakaavan suunnittelun tarve	6
	4.2 Suunnittelun käynnistäminen	7
	4.3 Osallistuminen ja yhteistyö	7
	4.4 Ranta-asemakaavoituksen tavoitteet	7
5.	Ranta-asemakaavan kuvaus	
	5.1 Kaavan rakenne	8
	5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen	8-9
	5.3 Aluevaraukset	9
	5.4 Kaavan vaikutukset	
	5.4.1 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen	10
	5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	10
	5.4.3 Liikenne	10
	5.5 Ympäristön häiriötekijät	10
6.	Kaavan toteutus	10
Liitteet:	Kirjallisuusluettelo	
	Luontoselvitykset karttaliite	

1. PERUS- JA TUNNISTETIEDOT

1.1 Tunnistetiedot

Utsjoen kunta,

Tenon Ylä-Jalven ranta-asemakaava

Laadittu maanomistajien toimeksiannosta (MRL 74 §)

Kaavaa laatii Seitap Oy / Tapani Honkanen

Ainonkatu 1

96200 Rovaniemi

tapani.honkanen@seitap.inet.fi

016-313365, 0400-391468

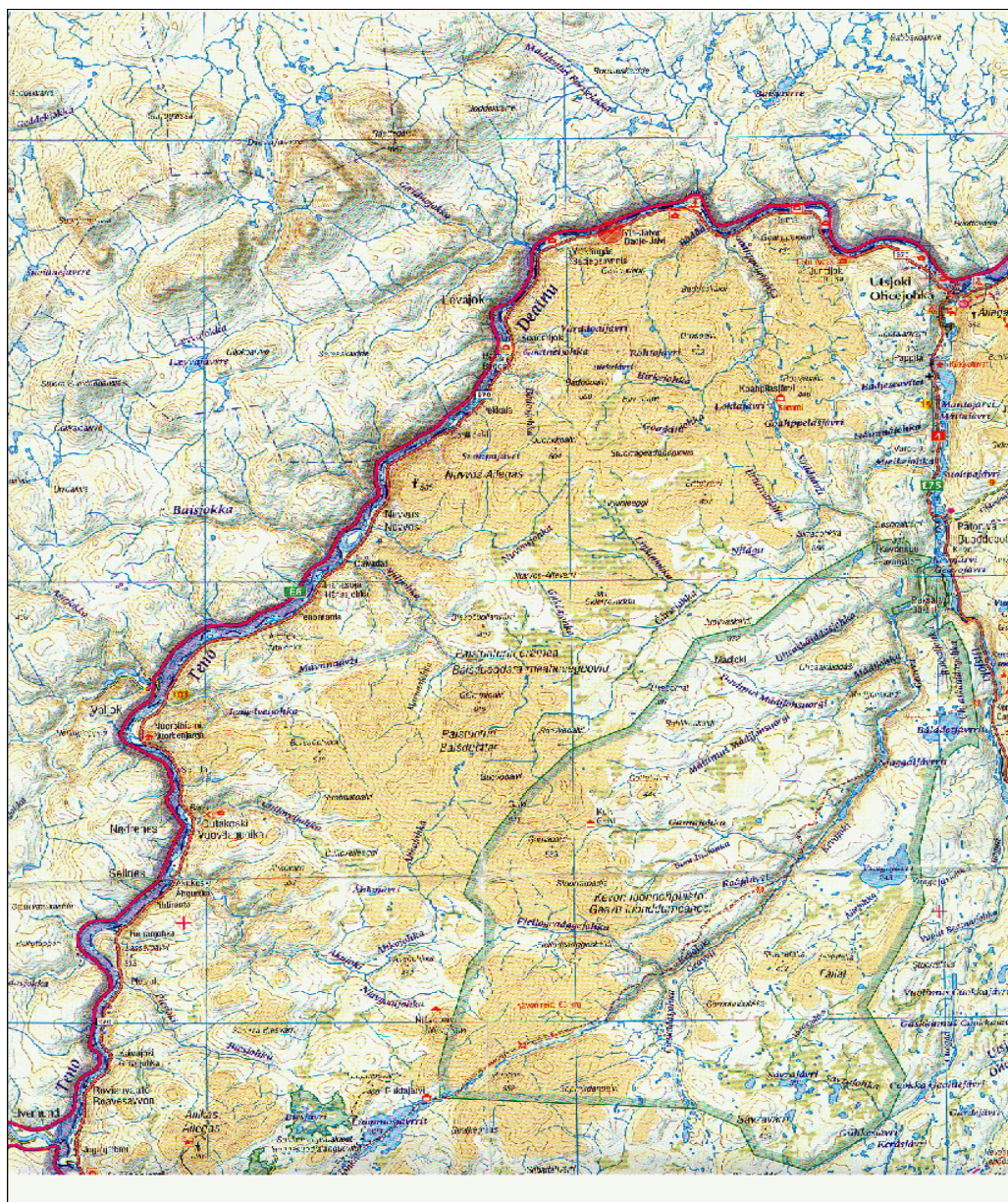
Kaavan vireilletulo kuulutettiin 8. 1.2002

Kaavan valmisteluaineisto pidettiin nähtävillä (MRL 62 §) 3. 6. – 17. 6. 2002

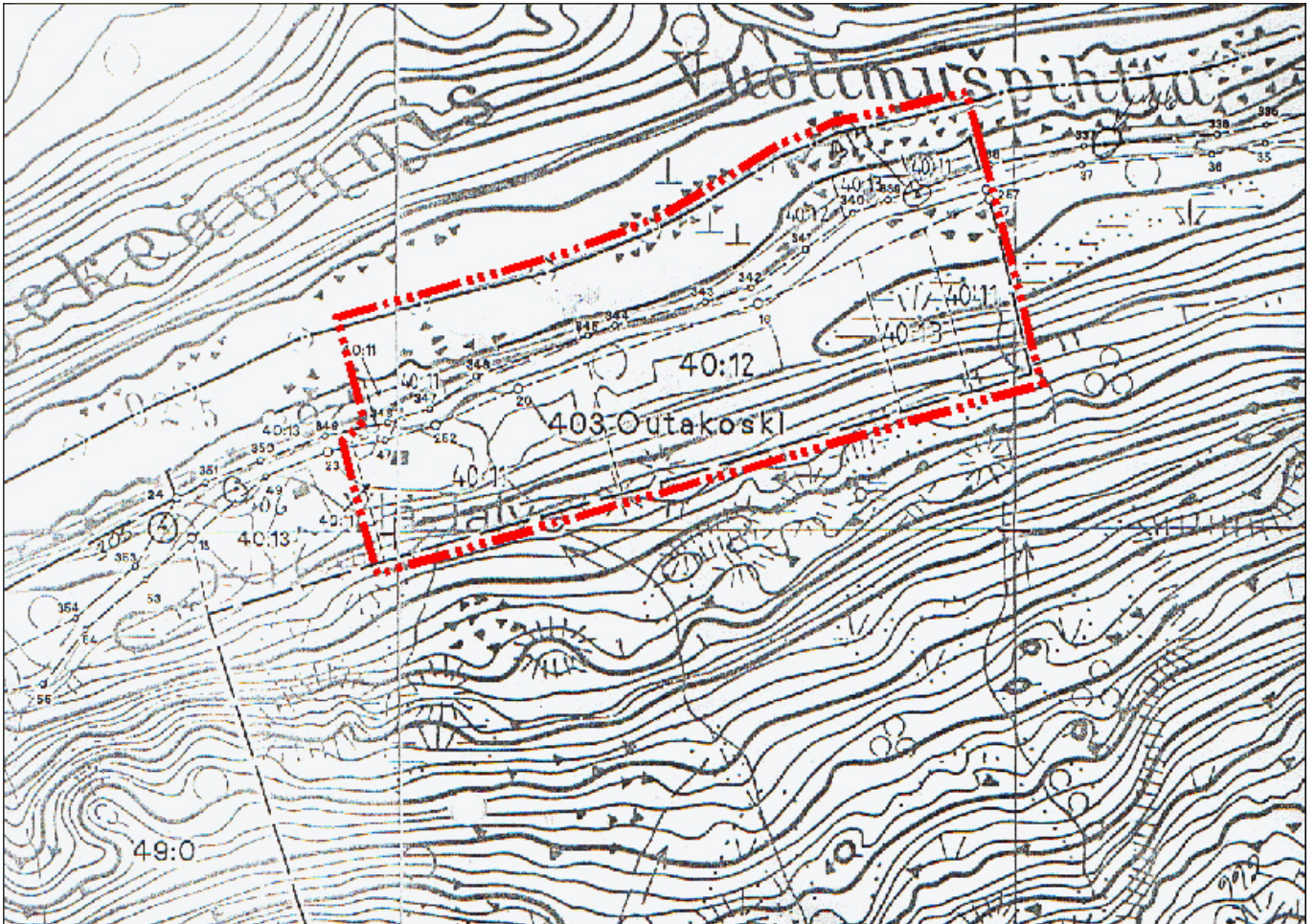
Kaavaehdotus julkisesti nähtävänä MRA 27 §) 8. 11. - 8. 12. 2002

1.2 Ranta-asemakaavan sijainti

Ranta-asemakaavoitettava alue sijaitsee n. 20 km Utsjoen kirkonkylältä Tenon vartta ylävirtaan päin.

1.3 Ranta-asemakaavoitettavan alueen rajaus

Kaavoitettavaan alueeseen kuuluu osa tilojen RN:o 40:11, 40:12 JA 40:13 alueesta.

Jäljempänä kohdassa 3.14 Maanomistus, on tarkemmin selvitetty kuinka suuri osuus kantatilan ranta-alueista kaavoitettavaan alueeseen kuuluu.

2. TIIVISTELMÄ

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Ranta-asemakaavan laatiminen käynnistyi tilan RN:ot 40:12 omistajan aloitteesta. Kaavoituksen vireille tullessa tilojen RN:o 40:11 ja 40:13 omistajat liittyivät osalla tiluksiaan kaavoitukseen, minkä jälkeen kaavoitettava alue on edellä kohdassa 1.3 rajatun mukainen.

Utsjoen kunnanhallitus hyväksyi kokouksessa 27.11.2001 § 318 alueen kaavoitettavaksi.

Kaavan vireilletulo kuulutettiin 8. 1. 2001

Kaavan valmisteluaineisto pidettiin nähtävillä 3. 6. – 17. 6. 2002

Julkinen nähtävillä olo 8. 11. – 8. 12. 2002

2.2 Ranta-asemakaava

Ranta-asemakaavaehdotuksessa loma-asutus on osoitettu kahta poikkeusta lukuun ottamatta tien taakse, jotta ranta jää vapaaksi virkistyskalastuksen tarpeisiin.

3. LÄHTÖKOHDAT

3.1 Selvitys suunnittelualan olist

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavoitettava alue on Tenon yläkänkään alapuolista suosittua kalastusalueetta. Kaavoitettavalle alueelle ominaista on nykyisen tien rinnalle jäänyt vanha tielinjaus, joka toimii matkailijoiden ja kalastajien pysäköinti ja levähdysalueina. Kaavoitettavan alueen itälaidassa levähdysalueen yhteydessä toimii matkailupalveluyritys, jonka majoitustilat sijaitsevat aivan kaava-alueen naapurina, kaava-alueen itäpuolella.

Tenon törmä kaavoitettavan alueen kohdalla on jyrkkä. Veden normaalikorkeudella jyrkän osan alla on tasanne, joka on kalastajien liikkumisen kannalta tärkein alue.

3.1.2 Luonnonympäristö

Alueen luontoselvityksen teki kesällä 2001 FM Sami Mäkikyrö.

Johdanto

Ylä-Jalven ranta-asemakaava käsittää vajaan parin kilometrin mittaisen pätkän Tenojoen rantaa Tenojoen Yläkänkään (Ylä-Jalve) alueella. Alueen syvyys on noin puoli kilometriä, johon sisältyy Tenon jokivartta pitkin kulkeva maantie. Alue on suurimmaksi osaksi jokea reunustavaa tunturikoivikkoa. Alueen lounaisosissa on tunturipaljakkaa.

Suojelualueet ja -ohjelmat

Tenojoen vesistö kuuluu Ympäristöministeriön erityissuojelua vaativien vesistöjen suojeluohjelmaan. Lisäksi se kuuluu Project Aqua -ohjelmaan ja mainitaan myös pohjoismaisten suojeluvesien luettelossa. Tenojoessa on alkuperäinen lohikanta, jonka tilaa ei ole arvioitu (lienee kuitenkin hyvä) ja alkuperäinen meritaimenkanta, joka on puutteellisesti tunnettu. Alueella ei ole muiden luonnonsuojeluohjelmien suojelemia kohteita.

Luonnonsuojelu-, metsä- ja vesilain suojelemat kohteet

Vesilain mukaisista suojeltavista luontotyypeistä alueelta löytyy yksi lähde, jota käytetään ilmeisesti jossain määrin läheisen talon vesihuoltoon sekä useita kirkasvetisiä puroja. Metsälaki suojelee näiden kohteiden välittömän lähiympäristön. Lisäksi alueelta löytyy louhikoita ja avokalliota, jotka voi laskea kuuluvaksi metsälain mukaisiin erityisen tärkeisiin elinympäristöihin.

Kulttuuriympäristöt ja perinnebiotoopit

Alueella ei ole suojeltavia kulttuuriympäristöjä tai perinnebiotooppeja.

Muita arvokkaita luontokohteita

Kaava-alue sijoittuu osaksi Yläkänkään alimman kosken kohdalle ja Tenojoen ranta on koskien kohdalla vilkkaassa kalastuskäytössä. Rannat ovat alueella kivikkoisia kalliorantoja ja rantatörmät jyrkkiä. Alueen itäosassa on avoin suo, jossa pintavesien virtaussuunta on itään päin. Suon pohjoisreunaan on ajettu maavalli, joka ulottuu noin suon puoliväliin. Mikäli valli ulottuisi suon yli, se luultavasti katkaisisi veden virtauksen. Vallin ympäristössä on jo nyt havaittavissa vesilammikoita. Suolle tulee useita puroja alueen eteläpuoleisilta tunturirinteiltä.

Kasvillisuus

Metsät ovat alueella maapohjaltaan hiekkaa, moreenia tai kivikkoa olevaa tunturikoivikkoa. Kuivahkon kankaan pensaskerroksessa on katajaa ja varvuista yleisimpiä ovat juolukka, variksenmarja, mustikka ja puolukka. Aukean, saroja ja rahkasammalta kasvavan suon reunoilla on pajupensaikkoo ja koivua. Pajuja kasvaa myös useimpien purojen varsilla sekä vanhoilla niityillä, jotka ovat jo hyvää vauhtia kasvamassa umpeen. Idän puoleista niittyä on ehkä käytetty laitumena, sillä sitä reunustaa piikkilanka-aita. Alueen eteläosan jyrkkä vaaranrinne on monin paikoin louhikkoa ja avokalliota, jossa kasvaa tunturikoivuja.

Alueen uhanalaisista kasvilajeista ei löytynyt tietoja Oulun yliopiston kasvimuseolta, Lapin ympäristökeskuksesta eikä Metsähallituksen Ivalon toimipisteen konttorista.

Linnusto

Alueella esiintyy yleisenä EU:n lintudirektiivin liitteen I linnuista sinirinta.

Yhteenveto

Erityiset luonnonolot tekevät tällä alueella kaavoituksesta vaativan tehtävän. Rannalta tapahtuva virkistyskalastus on Yläkönkäällä erittäin suosittua, eikä Tenojoella ole useita vastaavan kaltaisia alueita. Tenojoen rantatörmä on kaava-alueella varsin korkea. Tien ja joen väliin ei jää kovin paljon tasaista aluetta, mihin rakennuksia olisi hyvä sijoittaa. Alueen itäosassa oleva suo ja useat purot, joiden vesi on puhdasta ja suoraan talousvedeksi kelpaavaa, asettavat rajoituksia tien tunturin puoleisen osan käytölle. Puusto on varsin matalaa, jolloin rakennusten maisemointi on vaikeaa. Erityisesti alueen eteläosan louhikkoisilla rinteillä, missä puusto on erityisen matalaa ja harvaa, olisivat rakennukset tielle hyvin nähtävissä. Kun kaiken tämän lisäksi on vielä muistettava Tenojoen (ja jokeen laskevien purojen) läheisyys ja sen aiheuttamat vaatimukset asuntojen jätevesihuollolle, onkin alueelle jo kertynyt paljon kaavoituksessa huomioon otettavia tekijöitä.

Maisema

Tenon laakso on kokonaisuudessaan maisemiltaan jylhän kaunista. Kauneimmillaan Tenon laakso on Nuvvus – Rovisuvanto alueella, joka on arvokkaaksi maisema-alueeksi. Ylä-Jalven ranta-asemakaavoitettavana oleva alue ei kuulu tähän arvokkaaseen maisema-alueeseen. Ranta-asemakaavoitettavalla Ylä-Jalven kohdalla Tenon laakso on suurmaisemaltaan saman veroista kuin muutkin osat Tenon laaksoa, mutta pienmaisemaltaan Ylä-Jalven kohta on vaatimatonta. Rantatörmän takana, samalla tien takana, maasto on alavaa, osin soistunuttakin. Alavan alueen takana maasto lähtee kohoamaan tunturiksi. Nyt kaavoitettava alue sijoittuu enimmiltään tälle välivaiheen tasanteelle, joka häviää Tenon laakson suurmaisemassa huomaamattomaksi. Tasanteelle sijoittuva tiestä ja rakennuksetkin häviävät huomaamattomiksi suurmaisemassa.

Arkeologia

Tenon laaksossa on runsaasti muinaisjäännöksiä. Muinaisjäännökset sijaitsevat yleensä maaston parhailla ja maisemassa merkittävimmillä alueilla. Niin on tässäkin tapauksessa, Ylä-Jalven alueella muinaisjäännöksiä ei ole tiedossa. Ranta-asemakaavan vireilletullessa asia varmistettiin museovirastolta.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne

Ranta-asemakaavoitettavalla alueella on tilan RN:o 40:11 vanha asutokenttä jossa on vanha 50-luvulla rakennettu asuinrakennus ja toinen aivan uusi asuinrakennus. Muita asuin- tai loma-asuinrakennuksia alueella ei ole.

Vanhasta tiestä muodostetun ”levähdyspaikan” kohdalla tilan RN:o 40:13 rantapalstassa on pieni kioskikahvila.

Kaavoitettava alue on sähköistetty.

Väestö ja palvelut

Kaavoitettavalla alueella asuu kaksi asukasta. Kaavoitettavan alueen länsipuolelle jäävässä tilan RN:o 40:13 kotipalstassa asuu yksi asukas.

Kulttuuriympäristö

Kaavoitettavalla alueella ei ole rakennusperinnön kannalta arvokkaita rakennuksia.

3.1.4 Maanomistus

Kaavoitettava alue on kokonaan yksityisten omistamaa.

Maanomistajat huolehtivat ranta-asetakaavaa koskevan ehdotuksen laatimisesta (MRL 74 §).

Kaikki kaavoituksessa mukana olevat kolme tilaa ovat osia samasta kantatilasta, joka on v. 1997 tehdyn jakosopimuksen mukaisesti muodostettu tiloiksi 40:11 – 40:13. Tiloista vain RN:o 40:13 tilan kaikki tilukset ovat mukana tässä Ylä-Jalven ranta-asetakaavassa.

Kantatilan rantaviivatarkastelu:

Kantatilalla RN:o 40 on 3 300 m Tenojoen rantaa ja 360 m Koadneveijavri järven rantaa. Nyt kaavaehdotusvaiheeseen tulleen Ylä-Jalven rantakaavan alueella rantaviivaa on 1 100 m.

Kantatilasta on ennen tilojen RN:ot 40:11, 40:12 ja 40:13 muodostamista erotettu tilat 40:1, 40:3, 40:7, 40:9 ja 40:10.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Maakuntakaava

Utsjoki kuuluu Lapin liittoon. Lapin maakuntakaavoituksessa kunta kuuluu Ylä-Lapin seutukuntaan. Ylä-Lapin seutukunnan maakuntakaavoitusta ei ole käynnistetty. Alueella on voimassa Lapin vanhat vaiheittain vahvistetut seutukaavat.

Seutukaavassa Ylä-Jalven ranta-asetakaavan alueelle on osoitettu:

- Maa- ja metsätalousalue (MT 600)
- Luontaisalue (Ms 1226)
- kokoojatie (kt 254).

Seutukaavamääräyksissä määrätään, että MT-alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa pellot tulee säilyttää taajamatoimintojen ulkopuolella ja Ms-alueelle ei ole tarkoitettu suunniteltavaksi rakennuslain 4 §:n mukaista taajaa-asutusta.

3.2.2 Yleiskaava

Utsjoen kuntaan laadittiin koko kunnan käsittävä yleiskaava 1980 luvulla. Yleiskaava laadittiin ns. 1-aseteen yleiskaavana ja sen aikatahtäys oli vuoteen 2000, joten se on jo vanhentunut.

Kaavoitettava alue ei sisälly muiden yleiskaavojen alueeseen.

3.2.3 Ranta-asetakaava

Kaavoitettava alue ei rajoitu aikaisemmin laadittuun ranta-asetakaavaan.

4. RANTA-ASEMAKAAVAN LAATIMISEN VAIHEET

4.1 Ranta-asetakaavan suunnittelun tarve

Tilan RN:o 40:12 omistajalla oli käyttää tilansa aluetta loma-asuntojen rakentamiseen. Kun tarve oli useita rakennuspaikkoja, päätyi maanomistaja esittämään Utsjoen kunnalle alueen kaavoittamista maanomistajan toimesta ranta-asetakaavalla. Hankkeen vireille tullessa naapuritilojen RN:o 40:11 ja 40:13 omistajat liittyivät hankkeeseen.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen

Utsjoen kunnanhallitus hyväksyi kokouksessa 27.11.2001 § 318 alueen kaavoitettavaksi.

Kaavan vireilletulo kuulutettiin 8. 1.2002

Kaavan valmisteluaineisto pidettiin nähtävillä 3. 6. – 17. 6. 2002

Julkinen nähtävillä pito 8. 11. - 8. 12. 2002

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Kaavoituksesta laadittiin osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka kuulutettiin vireilletulon vaiheessa nähtäväksi 8.1. – 22.1.2002 väliseksi ajaksi ja on sen jälkeen ollut Utsjoen kunnassa nähtävänä. OAS:aan ei ole esitetty huomautuksia.

Kaavamuutoksen valmistelu, tiedottaminen ja vuorovaikutusmenettely on hoidettu MRL:n , MRA:n ja OAS:n mukaisesti.

Ennen kaavan vireilletuloa järjestettiin viranomaisneuvottelu 20.11.2001 .

Kaavan valmisteluaineisto oli nähtävänä 3.6. – 17.6. 2002. Nähtävillä pidosta tiedotettiin kirjeellä kaikille maanomistajille ja rajanaapureille.

Valmisteluajaisen nähtävillä pidon yhteydessä ei esitetty yhtään huomautusta.

Kaavaehdotus esiteltiin Lapin ympäristökeskuksen edustajille 12.11.2002, jossa neuvottelussa sovittiin, että kaavaehdotuksesta pyydetään julkisen nähtävillä pidon jälkeen lausunnot. Sen jälkeen arvioidaan onko kaavasta järjestettävä vielä viranomaisneuvottelu.

Kaavaehdotus pidettiin julkisesti nähtävänä 8.11. – 8.12.2002. Nähtävillä olo kuulutettiin ja tiedotettiin kirjeellä maanomistajille, rajanaapureille ja osallisille joiden toimialaa kaava koskee.

4.4 Ranta-asetakaavoituksen tavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet:

Kun alueelle ei ole laadittu maankäyttö- ja rakennuslain aikana maakuntakaavaa eikä oikeusvaikutteista yleiskaavaa, valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteet tulee tarkastella tämän ranta-asetakaavoituksen valmistelussa.

Valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista Ylä-Jalven ranta-asetakaavoitusta koskettavia ovat:

- kulttuuri- luonnonperintö ja virkistyskäyttö
- Lapin tunturialue
- Saamelaisten kotiseutualue

Maakunnalliset tavoitteet:

Seutukaavan aluevaraukset on kuvattu edellä kohdassa 3.2.1

Kunnan ja maanomistajien tavoitteet:

Utsjoen kunta on aina pitänyt erityisen tärkeänä kehittää Tenon moninaiskäyttöä, myös ohjaamalla loma-asutusta Tenon rannoille. Loma-asutuksen suunnittelussa tulee aina ottaa huomioon paikallisten asukkaiden asumiseen, kalastukseen, poronhoitoon ja muihin elinkeinoihin liittyvät tarpeet. Virkistyskalastus on Tenon varressa merkittävä elinkeino, jonka toimintamahdollisuuksia loma-asutuksella ei saa huonontaa.

Maanomistajien tavoitteena on laatia alueelle ranta-asetakaava ohjaamaan alueen loma-asutusta.

5. RANTA-ASEMAKAAVAN KUVAUS

5.1 Kaavan rakenne

Tenon Ylä-Jalven ranta-asemakaava on rakenteeltaan yksinkertainen. Kaava-alueen rungon muodostaa Tenonvarren tie, vetovoiman Teno ja kaavoituksen edellytykset maanomistajien halu muodostaa tilojensa alueelle rakennuspaikkoja Tenon varteen haluaville loma-asukkaille, jotka mitä suurimmalla todennäköisyydellä ovat myös virkistyskalastajia.

Kaavaehdotuksessa rakentaminen osoitetaan paria poikkeusta lukuun ottamatta tien taakse. Kaavaehdotuksen perusteena on se, että loma-asunnon Tenon varressa ei tarvitse olla omarantainen, kunhan Tenon ranta on helposti saavutettavissa, mielellään Tenon virta näkyvissä.

Kaavan alueelle osoitetaan 12 loma-asunnon rakennuspaikkaa. Niistä vain kaksi on tien rannanpuolella, nekin siten sijoitettuna, että niistä ei aiheudu estettä rannalla liikkumiselle. Ranta on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi juuri virkistyskalastus huomioon ottaen.

Kaavaehdotuksen mitoituksiksi muodostuu:

-Loma-asuntojen korttelialueet,	yhteisranta- yhteisranta-	0,5 x 6 = 0,25 x 5 =	3,0 1,25
- Matkailupalvelujen kortteli	omarantainen	1 x 1 =	1,0

Ranta-asemakaavan mitoitus 5,25 / 1,1 km = 4,8 / km.

Kertoimina on käytetty:

- omarantainen kerroin 1
- yhteisranta-kerroin 0,5
- muun käyttömuodon takana (levähdysalue) tai yli 200 m rannasta kerroin 0,25

Vanha asuinpiha tien takana, asuinrakennukset n. 150 m rannasta, on jätetty rantaviiva laskennan ulkopuolelle.

Kaavaehdotuksella ei siirretä rakennusoikeutta kantatilan kaavan ulkopuolelle jääviltä alueilta tämän kaavan alueelle. Kaavoituksen ulkopuolille jäävillä osilla kantatilaa rantarakentaminen tulee jatkossakin ratkaistavaksi rakennuslupakohtaisesti.

5.2 Ympäristön laatua koskevien ja valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden täyttyminen

Luonnon monimuotoisuuden huomioon ottaminen:

Ranta-asemakaavan valmistelussa tutkittiin vaihtoehtoisia rakennemalleja loma-asutuksen sijoittamisesta kaavoitettavalle alueelle. Kaavaehdotuksessa kaikki rakentaminen osoitetaan Tenon törmän päällä olevalle tasanteelle. Tenon törmä ja tunturiin kohoava rinne on jätetty maiseman ja luonnon monimuotoisuuden erityispiirteet huomioon ottaen vapaiksi rakentamiselta. Tenon törmän puolella yksi poikkeus tilan RN:o 40:11 kotipiha kohdalla poikkeaa tästä periaatteesta tilan omistajien erityisestä toivomuksesta. Rakennusoikeus tällä erityisellä rakennuspaikalla on vähäinen (60 k-m²).

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden täyttyminen:

Kulttuuri- luonnonperinnön hallittu käyttö ja virkistyskäytön ohjaaminen ovat Ylä-Jalven ranta-asemakaavoituksen lähtökohdat. Kaavoitukseen on ryhdytty, jotta Tenon perinteisimpiin lohenkalastuspaikkoihin ja matkailualueisiin kuuluvan Yläkänkään alapuolinen alue osoitetaan virkistyskalastajien ja matkailijoiden käyttöön niin, että virkistyskalastajat, loma-asukkaat ja satunnaisesti pysähtyvät matkailijat voivat kaikki käyttää aluetta toisiaan tai luontoa tarpeettomasti häiritsemättä. Tenon ranta on osoitettu retkeily- ja ulkoilualueeksi.

Utsjoki saamelaisenemmistöisenä kuntana ottaa kaikessa päätöksenteossään ja päätösten valmistelussa saamen kieli- ja kulttuurikysymykset huomioon. Kaavaehdotuksesta pyydetään myös Saamelaisparlamentin lausunto. Kaavaehdotuksessa on kaikki rakentaminen osoitetaan Suomen ja Norjan välisen raja-aidan Norjan puoleiselle alueelle, eli kokonaan Suomen poronhoitoalueen ulkopuolelle.

Ylä-Jalven ranta-asemakaava sijoittuu Utsjoki – Karigasniemi tien varteen ja sähkönjakelun piiriin, jolla ratkaisulla tuetaan tiestön ja olemassa olevan energiahuollon hyväksikäyttöä.

Seutukaavan tavoitteet:

- Maa- ja metsätalousalue (MT 600)

Seutukaavan MT 600 peltoalue on jo täysin umpeen kasvanutta koivikkoa. Ranta-asemakaavassa seutukaavan määräys on kuitenkin otettu huomioon niin, että seutukaavamääräyksen mukaisesti entiselle pellolle ei ole osoitettu loma-asuntojen rakennusaloja.

- Luontaistalousalue (Ms 1226)

Seutukaavamääräyksen mukaan alueelle ei ole tarkoitettu suunniteltavaksi taaja-asutusta. Ylä-Jalven ranta-asemakaava on kokonaismoitokseltaan tavanomainen harva ranta-asemakaava. Kaavan valmistelussa on erityisesti painotettu rakentamisen sijoittamista tien varteen, jolloin ranta ja muut maiseman tai luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävät alueet ovat jääneet vapaiksi.

- kokoojatie (kt 254).

Utsjoki – Karigasniemi tie on kaavassa osoitettu yleisen tien alueeksi LT

5.3 Aluevaraukset

5.3.1 Rakentamisen alueet

Loma-asuntojen korttelialuetta kaavaehdotuksessa osoitetaan 12 uutta loma-asunnon rakennuspaikkaa, joista muodostuu 5,2237 ha korttelialuetta. Loma-asuntojen rakennuspaikoilla rakennusoikeus on yleensä osoitettu 100 k-m²:ksi, tien rantapuolelle sijoittuvilla kahdella rakennuspaikalla 60 k-m²:ksi. Loma-asuntojen rakennusoikeutta kaavalla muodostuu näin 1120 k-m². Korttelitehokkuudeksi tulee 0,02.

Kaavassa osoitetaan yksi **matkailua palvelevien rakennusten kortteli** toiminnassa olevan kioski-kahvila rakennuksen paikalle. RM-aluetta kortteliin muodostuu 0,2520 ha ja sille on osoitettu 100 k-m² rakennusoikeutta. Tehokkuudeksi tulee 0,04. Kyseinen kortteli on jyrkkäpiirteisessä maastossa joten sen toteutuksesta tulee esittää hyvin yksityiskohtaiset suunnitelmat ennen rakennusluvan myöntämistä.

Ylä-Jalven ranta-asemakaavaan osoitetaan yksi **asuinpientalojen rakennuspaikka** joka on toinen Ylä-Jalven vanhoista taloista. AP-rakennuspaikan pinta-ala on 1.5116 ha ja rakennusoikeus 300 k-m².

Kaava-alueen aluetehokkuusluvaksi tulee $e=0,0045$

5.3.2 Muut alueet

Tenon ranta on kokonaisuudessaan osoitettu **retkeily- ja ulkoilualueeksi** VR. VR-aluetta kaavalla muodostuu 5,0437 ha. Kaavamääräyksellä yleisten alueiden toteuttaminen määrätään maanomistajien tai -haltijoiden vastattavaksi (MRL 91).

Tien takana vapaa-alueiksi jäävät alueet on osoitettu **maa- ja metsätalousalueeksi, jolla on erityistä ympäristöarvoa** MY. MY-aluetta kaavassa on 18,4511 ha.

Yleisen tien aluetta kaavassa on 3,6733 ha merkinnällä LT.

5.4 Kaavan vaikutukset

5.4.1 Sosiaaliset ja yhdyskuntarakenteelliset vaikutukset

Kaavalla Ylä-Jalven vanhastaan kahden talon ”kylään” osoitetaan runsaan kymmenen loma-asunnon rakennuspaikat. Tenon kalastusmatkailu on vuosi vuodelta kasvanut merkittävämmäksi elinkeinoksi Utsjoella. Nyt kaavoitettavalle alueellekin on muodostunut merkittävä virkistyskalastajien palvelupiste vanhasta tiestä muodostetun levähdyspaikan yhteyteen. Tällä ranta-asemakaavalla matkailun merkitystä kasvatetaan. Pysyvän loma-asutuksen myötä palveluvarustusta voidaan kehittää, jolloin myös ohi kulkevan ja paikalle lyhytaikaisesti tulevien matkailijoiden palvelut paranevat. Matkailuelinkeinon kehittyessä myös pysyvän asumisen mahdollisuudet Ylä-Jalvessa paranevat. Sosiaalisesti merkittävää on myös paikalla asuvien sukulaisille syntyvä mahdollisuus rakentaa loma-asuntoja kotiseudulleen.

5.4.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavalla rakentamiseen osoitetaan alueita vain tiehen liittyen, eli alueelle joka on jo rakennettua. Luonnon kannalta merkittävät Tenon törmä ja tunturin rinne jätetään rakentamiselta vapaaksi.

Kaava-alueella olevat vanhat pellot jätetään rakentamiselta vapaaksi, jotta aikojen kuluessa uudelleen arvoon tulevat viljelykelpoiset alueet voidaan ottaa uudelleen käyttöön.

5.4.3 Liikenne

Kaava-alueen läpi kulkee yleinen tie. Kaavan loma-asutus tukeutuu liittymillä suoraan yleiseen tiehen. Tien luokka ja normi sallivat liittymisen. Liittymät on koottu niin, että yksi liittymä palvelee aina kahta rakennuspaikkaa.

Virkistys tai moottorikelkkareittejä alueella ei raittiluokkaisina ole.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Ranta-asemakaavoitettavalla alueella ei ole suunnittelua vaikeuttavia ympäristön häiriötekijöitä. Kaava-alueen läpi kulkevan tien liikennemelua häiritsevämpi on Tenon takaa Norjan puolen tieltä kantautuva liikennemelu, sekin vain ajoittaisena. Kaavassa rakennusalat on rajattu selvästi kaava-alueen tien liikennemelualueen 45 dp ulkopuolelle.

6. KAAVAN TOTEUTUS

Ranta-asemakaavan toteuttaminen käynnistyy loma-asuntojen rakentamisella heti kaavan saatua lainvoiman.

Rovaniemi 05.11.2002

täydennetty 1.8.2003

Tapani Honkanen
maanmitt.tekn.

Kirjallisuus

- Kalpio, S. ja Bergman, T. 1999: Lapin perinnemaisemat. –Lapin ympäristökeskus. Alueelliset ympäristöjulkaisut 116.
- Lokio, J. 1997: Lapin kulttuuriympäristöohjelma.
- Maa- ja metsätalousministeriön suojeluvesityöryhmä 1977: Erityistä suojelua vaativat vedet. – Komiteamietintö 1977: 49. Valtion painatuskeskus. 59 + 61 s. Helsinki.
- Maa- ja metsätalousministeriö 1981: Valtakunnallinen soidensuojelun perusohjelma.
- Maa- ja metsätalousministeriö 1982: Valtakunnallinen lintuvesiensuojeluohjelma.
- Pääkkönen, P. ja Alanen, A. 2000: Luonnonsuojelulain luontotyyppien inventointiohje. Suomen ympäristökeskuksen monisteita 188/2000.
- Raatikainen H. 1995. Luonnonsuojelullisesti ja kalataloudellisesti arvokkaiden pienvesien inventointi Lapissa. -Vesi- ja ympäristöhallituksen monistesarja nro 638.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 1990: Kalakantarekisteri: siika, muikku ja harjus. – Kalatutkimuksia 4.
- Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos 1991: Kalakantarekisteri ja uhanalaisten arvokalakantojen säilyttäminen; Kalakantarekisteri: lohi, taimen ja nieriä. –Kalatutkimuksia 26.
- Ympäristöministeriö 1984: Valtakunnallinen harjijensuojeluohjelma. –sarja D:6.
- Ympäristöministeriö 1989: Valtakunnallinen lehtojensuojeluohjelma, kartat. –sarja C:44.
- Ympäristöministeriö 1991: Rantojensuojeluohjelman alueet. –selvitys 97.
- Ympäristöministeriö 1992: Erityissuojelua vaativat vesistöt. Vesistöjen erityissuojelutyöryhmän mietintö 63. –Ympäristöministeriö. Ympäristönsuojeluosasto.